

Turinys

Sutrumpinimai	10
Pratarmė	11
I skyrius ADMINISTRACINĖS TEISĖS ESMĖ IR PASKIRTIS	15
1. Administracinės teisės samprata	15
1.1. Administracinė teisė kaip teisės šaka	18
1.2. Administracinė teisė kaip bendrieji principai	22
1.3. Administracinė teisė kaip mokslas	26
1.4. Administracinė teisė kaip studijų dalykas	27
1.5. Administracinės teisės apibrėžimų įvairovė	30
1.6. Administracinės teisės sąvoka	38
1.7. Administracinės teisės požymiai	40
1.8. Administracinės teisės europeizacija	41
1.9. Viešojo teisė ir administracinė teisė	48
2. Administracinės teisės principai	52
2.1. Administracinės teisės principų sąvoka	55
2.2. Administracinės teisės principų sistema	58
2.2.1. Bendrieji principai	61
2.2.1.1. Konstituciniai principai	64
2.2.1.1.1. Asmenų lygybės principas	66
2.2.1.1.2. Asmens teisių ir laisvių prioriteto principas	69
2.2.1.1.3. Teisėtumo principas	73
2.2.1.1.4. Teisinės valstybės principas	79
2.2.1.1.5. Valdžių padalijimo principas	86
2.2.1.1.6. Viešumo principas	93
2.2.1.2. ES teisės principai	100
2.2.1.2.1. Gero valdymo principas	102
2.2.1.2.2. Proporcingumo principas	106
2.2.1.2.3. Subsidiarumo principas	110
2.2.1.2.4. Teisinio aiškumo principas	112
2.2.2. Specialieji principai	116
2.2.2.1. Centralizacijos ir decentralizacijos derinimo principas	118
2.2.2.2. Efektyvumo principas	119
2.2.2.3. Kompetencijos nustatymo ir diferencijavimo principas	121
2.2.2.4. Nepiktnaudžiavimo valdžia principas	122
2.2.2.5. Teritorinio valdymo (administravimo) principas	124

2.2.2.6. Vienvaldiškumo ir kolegialumo derinimo principas	125
2.2.2.7. Vieno langelio principas	126
3. Administracinės teisės funkcijos	130
3.1. Administracinės teisės funkcijos sąvoka	130
3.2. Administracinės teisės funkcijos	131
3.2.1. Reguliavimo funkcija	134
3.2.1.1. Vykdomoji funkcija	137
3.2.1.2. Administracinės teisėkūros funkcija	137
3.2.1.3. Valdymo (administravimo) funkcija	137
3.2.1.4. Administracinės priežiūros funkcija	139
3.2.1.5. Licencijavimo funkcija	140
3.2.1.6. Registravimo funkcija	141
3.2.2. Apsauginė funkcija	141
4. Administracinės teisės dalykas	145
4.1. Dalyko sąvoka ir kompleksinė struktūra	145
4.2. Viešojo valdymo (administravimo) organizavimo santykiai	149
4.3. Vidaus valdymo (administravimo) santykiai	151
4.4. Administracinės priežiūros ir kontrolės santykiai	152
4.5. Administraciniai justiciniai santykiai	153
4.6. Administraciniai deliktiniai santykiai	156
5. Administracinės teisės metodologija	157
5.1. Metodologijos požymiai	157
5.2. Metodologijos struktūra	162
5.3. Metodologijos esmė	170
5.4. Metodologijos samprata	171
6. Administracinės teisės sistema	173
6.1. Sistemos modeliai	173
6.2. Sistemos struktūra	175
6.3. Sistemos samprata	178
7. Administracinės teisės sąveika su kitomis Lietuvos teisės šakomis	179
7.1. Sąveika su konstitucine teise	179
7.2. Santykiai su baudžiamąja teise	181
7.3. Sąveika su civiline teise	184
7.4. Santykiai su darbo teise	187
7.5. Sąveika su aplinkosaugos teise	190
7.6. Sąveika su finansų, mokesčių ir muitų teise	192
7.7. Santykiai su socialinės apsaugos teise	194
7.8. Santykiai su žemės teise	196
7.9. Sąveika su baudžiamojo proceso teise	197

7.10. Santykiai su civilinio proceso teise	203
7.11. Administracinės teisės vieta Lietuvos teisės sistemoje	205
8. Administracinės teisės mokslas	207
8.1. Mokslo dalykas	208
8.2. Mokslo funkcijos	212
8.3. Mokslo metodologija	213
8.4. Mokslo sistema	215
8.5. Mokslo šaltiniai	216
8.6. Santykis su kitais mokslais	217
8.7. Mokslo samprata	218
II skyrius ADMINISTRACINĖS TEISĖS NORMOS	219
1. Administracinis teisinis reguliavimas	219
1.1. Reguliavimo sistemos sąvoka	220
1.2. Reguliavimo sistema ir jos elementai	220
1.3. Reguliavimo proceso stadijos	223
2. Administracinės teisės normos	226
2.1. Normos samprata ir požymiai	226
2.2. Normų vidinės sandaros ypatumai	231
2.3. Normos struktūra	235
2.3.1. Hipotezės sąvoka	236
2.3.2. Hipotezių rūšys	240
2.3.3. Dispozicijos sąvoka	250
2.3.4. Dispozicijų klasifikavimas	251
2.3.5. Sankcijos sąvoka	256
2.3.6. Sankcijų skirstymas	257
2.4. Normų išdėstymo būdai	265
3. Administracinės teisės normų klasifikavimas	267
3.1. Pagal juridinį turinį arba reguliavimo dalyką	268
3.2. Pagal taikymo sritį	272
3.3. Pagal tarpusavio subordinaciją arba juridinę galią	276
3.4. Pagal poveikio subjektams metodą (pobūdį)	278
3.5. Pagal adresatus	285
3.6. Pagal tikslinę paskirtį arba reguliavimo funkcijas	285
3.7. Pagal išdėstymo būdą arba apibrėžtumo laipsnį	286
3.8. Pagal nurodymo formą	289
3.9. Pagal galiojimo teritoriją arba galiojimą erdvėje	291
3.10. Pagal galiojimo laiką	292
3.11. Kiti klasifikavimo pagrindai	294

4. Administracinės teisės normų įgyvendinimas	300
4.1. Normų įgyvendinimo samprata ir formos	300
4.2. Laikymasis	303
4.3. Vykdymas	305
4.4. Naudojimasis	307
4.5. Taikymas	309
4.5.1. Taikymo požymiai	310
4.5.2. Taikymo proceso stadijos	319
4.5.3. Taikymo aktai	329
4.5.4. Taikymo aktų klasifikavimas	333
4.5.5. Taikymo veiklai keliami reikalavimai	335
4.5.5.1. Teisėtumas	336
4.5.5.2. Pagrįstumas	337
4.5.5.3. Tikslingumas	338
5. Administracinės teisės normų (norminių teisės aktų) galiojimas	341
5.1. Normų (norminių teisės aktų) galiojimas laike	341
5.2. Normų (norminių teisės aktų) įsigaliojimas	344
5.3. Normų (norminių teisės aktų) galiojimo pasibaigimas	355
5.4. Normų (norminių teisės aktų) galiojimas atgal	360
5.5. Normų (norminių teisės aktų) galiojimas erdvėje	369
5.6. Normų (norminių teisės aktų) galiojimas asmenų atžvilgiu	371
5.7. Normų (norminių teisės aktų) skelbimas	380
6. Spragos administracinėje teisėje	395
6.1. Analogija	398
6.1.1. Įstatymo analogija	403
6.1.2. Teisės analogija	407
7. Administracinės teisės šaltiniai	409
7.1. Šaltinių sąvoka	410
7.2. Šaltinių sistema	411
7.2.1. Konstitucija	413
7.2.2. Tarptautiniai susitarimai	416
7.2.3. Europos Sąjungos teisės aktai	418
7.2.4. Konstituciniai įstatymai	419
7.2.5. Įstatymai	420
7.2.6. Respublikos Prezidento dekretai	421
7.2.7. Seimo nutarimai	422
7.2.8. Vyriausybės nutarimai	422
7.2.9. Centrinų viešojo valdymo (administravimo) subjektų teisės aktai	424
7.2.10. Savivaldybės institucijų teisės aktai	424
7.2.11. Teismų aktai	425

7.2.12. Įmonių, įstaigų ir kitų organizacijų teisės aktai	426
7.2.13. Administracinės sutartys	427
7.3. Šaltinių sistemos požymiai	427
8. Administracinės teisės normų sisteminimas	429
8.1. Sisteminimo sąvoka	429
8.2. Sisteminimo formos	429
8.2.1. Kodifikacija	430
8.2.2. Inkorporacija	430
8.2.3. Konsolidacija	431
III skyrius ADMINISTRACINIAI TEISINIAI SANTYKIAI	433
1. Administraciniai teisiniai santykiai	433
1.1. Santykių sąvoka ir požymiai	434
1.2. Santykių struktūra	442
1.2.1. Subjektai	443
1.2.2. Objektas	446
1.2.3. Turinys	447
1.3. Santykių rūšys	448
1.4. Santykių atsiradimo sąlygos	451
1.4.1. Administracinės teisės norma	451
1.4.2. Administracinis subjektiškumas	452
1.4.3. Juridiniai faktai	453
1.4.4. Taikymo aktas	457
LITERATŪRA	458